

Helsingissä 10. huhtikuuta 2019

Opetushallitus; kirjaamo@oph.fi

ASIA: Kehittämiskeskus Opinkirjon lausunto luonnoksesta opetussuunnitelman perusteiksi
Asiatunnus OPH-632-2019

Lausunnon keskeinen sisältö

Kehittämiskeskus Opinkirjo näkee hyvänä, että

- myös lukiokoulutuksessa oivalletaan laaja-alaisen osaamisen merkitys
- yhteistyö lukioiden ja korkea-asteen oppilaitosten kanssa tulee velvoittavaksi kaikissa lukiokoulutusta järjestävissä oppilaitoksissa

Kiinnitämme huomiota siihen, että

- oppilaanohjauksessa tulee kirjattua enemmän vahvistaa opiskelijoiden henkisiä valmiuksia suhteessa ylioppilastutkintoon, jonka painoarvo kasvaa

Vaadimme, että

- **lukion ohjaussuunnitelman perusteisiin tulee sisällyttää osuus: Ohjaus ylioppilastutkintoon valmistautumisessa**
- **opinto-ohjaukseen sisällytetään valmennusta henkisen paineen sietoon ja hallintaan**

Yleistä

Kehittämiskeskus Opinkirjo on perinteisesti ollut niiden tahojen joukossa, jolta on pyydetty lausuntoja yleissivistävän koulutuksen opetussuunnitelmien perusteiden uudistuksista ja muista koulutuksen kentän uudistuksista tai ohjelmista. Toivomme edelleen, että Kehittämiskeskus Opinkirjo olisi lausunnonantajien joukossa muunkin, kuin perusopetuksen perusteiden osalta.

Kehittämiskeskus Opinkirjo on 11 suomalaisen opetusalan järjestön muodostama järjestö, jonka tehtävänä on lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja oppimisen tukeminen pedagogisissa oppimisympäristöissä, kuten yleissivistävissä oppilaitoksissa. Jäseniämme ovat mm. Suomen Lukiolaisten Liitto, Suomen Vanhempainliitto, Opetusalan Ammattijärjestö OAJ, Finland Svenska Lärarförbundet ja Opetus- ja sivistysalan johtajat OPSIA ry.

Lausunto

1.1 Uudistuva lukiokoulutus

Kehittämiskeskus Opinkirjo pitää hyvänä, että lukiokoulutuksen uudistuksessa halutaan kiinnittää huomiota laaja-alaisen osaamisen taitoihin. Tämä on luonnollinen kehityskulku perusopetuksesta, jonka perusteissa laaja-alaisen osaamisen taidot ovat jo olleet integroituina.

Edelleen pidämme hyvänä, että opiskelijoiden hyvinvointiin kiinnitetään huomiota, ja painotetaan opintojen ohjauksen merkitystä. Tämä on todella tärkeää etenkin, kun saman aikaisesti ylioppilastutkinnon merkitystä korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa halutaan korostaa. **On ensiarvoista, että ohjauksessa annetaan opiskelijoille paitsi tietoja ja taitoja lukio-opiskeluun ja jatko-opintomahdollisuuksiin liittyen, myös sellaisia henkisiä valmiuksia ja tekniikoita, joiden avulla opiskelijoilla on mahdollisuus menestyä ylioppilastutkinnossa sillä tasolla, kuin heidän lukio-opintojen aikana osoittamansa osaaminen mahdollistaa. Nykyisellään ohjauksesta puuttuu täysin tämä elementti.**

Kehittämiskeskus Opinkirjo pitää hyvänä, että osa lukiokoulutuksen oppimäärän opinnoista on järjestettävä yhteistyössä yhden tai useamman korkeakoulun kanssa siten, että jokainen lukiolainen saa halutessaan mahdollisuuden saada kokemusta korkeakouluopiskelusta. Vaikka suunta on oikea, asiaa koskevat kirjaukset ovat hyvin varovaisia, ja niiden vaikuttavuus uhkaa jäädä vähäiseksi tai johtaa lukioiden eriarvoistumiseen.

4 Opetuksen ohjaus ja tukeminen

4.1 Ohjaus

Ylioppilastutkinnon painoarvo on kasvamassa korkeakoulujen ja yliopistojen sisäänpääsyssä, jopa korvaamassa pääsykokeita. Tämä muutos on huomioitava painokkaasti lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden opetuksen ohjausta ja tukemista koskevissa osuuksissa. Tämän takia luonnoksessa kuvatun **lukion ohjaussuunnitelman tulee sisältää myös osuus: Ohjaus ylioppilastutkintoon valmistautumisessa.**

6.21 Opinto-ohjaus

Opinto-ohjauksen merkitys kasvaa lukion opetussuunnitelmamuutoksen yhteydessä, koska ”opiskelijalla tulee olla mahdollisuus osallistua opintojensa aikana korkeakoulujen ja työelämän kanssa toteutettaviin opintokokonaisuuksiin”. Toisin sanoen jo lukiokoulutuksen aikana on tarkoitus luoda tiiviimmät yhteydet lukioiden, korkeakoulujen ja yliopistojen välille yksilöllisten opintopolkujen syntymiseksi niiden välille.

Opinto-ohjauksen tärkeyttä nostaa myös sen valmentava rooli opiskelijan toimijuuden, toimintakyvyn ja oppimaan oppimisen varmistamisessa. Etenkin luonnoksen kirjaus ”opinto-ohjauksen avulla opiskelijan usko omiin mahdollisuuksiinsa saavuttaa asettamansa tavoitteet vahvistuu ja opiskelija luottaa selviytyvänsä muutostilanteista” on tärkeä. Tämä asettaa kuitenkin opinto-ohjaukselle ja siihen kuvatuille moduuleille lisää vaatimuksia.

Nyt kuvatuissa moduuleissa OP1 ja OP2 ei ole sisältöjä, jotka valmentaisivat opiskelijaa ja tämän toimijuutta henkisesti kuormittavissa ja vaativissa koetilanteissa, kuten ylioppilaskokeessa. Nykyisellään opinto-ohjaus ei anna opiskelijalle minkään laisia henkisiä valmiuksia tai tekniikoita stressinhallintaan. Opiskelijat kyllä valmennetaan akateemisesti taitaviksi, mutta osaaminen voi jäädä peittoon, mikäli tutkinnon henkistä kuormitusta ei osata hallita.

OPINKIRJO
KEHITTÄMISKESKUS

Kehittämiskeskus Opinkirjo vaatii, että opinto-ohjaukseen sisällytetään valmennusta henkisen paineen sietoon ja hallintaan. Ei voi olla tutkintoviranomaisen tarkoitus, että kokelaat eivät pysty tuen puutteessa pääsemään parhaimpaansa. Tämä synnyttää myös epätasa-arvoa opiskelijoiden välille riippuen siitä, kuinka hyvin tai paljon heidän kodeissaan tarjotaan tai osataan tukea opiskelijan paineensietoa, tai tarjota jopa tekniikoita stressinhallintaan (NLP).

Kehittämiskeskus Opinkirjo

Minna Riikka Järvinen
toiminnanjohtaja, KT